SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 43. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 7, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го БЕРЕЗНЯ 1990 Ч. 43 РІК XCVII

Канадці ввійшли в контакт з Червоним Хрестом

Оттава, Онт. (УІБ). — Централя Конгресу Українців Канади спільно з Канадським Товариством Прихильників Народного Руху України за Перебудову розпочали переговори з Канадським товариством Червоного Хреста в справі допомоги жертвам чорнобильської катастрофи, які, згідно з найновішими інформаціями, такої помочі потребують.

Перша зустріч представників КУК з екзекутивою Канадського Товариства Червоного Хреста відбулася 30-го січня. Під час цієї зустрічі українські делегати поінформували Канадський Червоний Хрест про сучасну ситуацію в Україні та про потребу негайної допомоги жертвам чорнобильської трагедії, особливо дітям, які найбільше потребують медичної помочі.

Канадський Червоний Хрест виявив зацікавлення співпрацею з українсько-канадською громадою в справі цієї допомоги. Екзекутива Канадського Червоного Хреста, в порозумінні з Лігою товариств Червоного Хреста в Женеві, постарається випрацювати схему співпраці з українсько-канадською громадою і удоступнити свої засоби та експертизу для ефективної допомоги потребуючим.

Якщо ці переговори закінчаться успішно, українсько-канадська громада матиме змогу користуватись: великим досвідом Ліги Товариств Червоного Хреста в організації допомогової акції в світовому маштабі; доступом до найкращих медичних спеціялістів, які співпрацюють з Лігою товариств Червоного Хреста; ґарантією Ліги товариств Червоного Хреста, що допомога, зібрана під патронатом ліги, буде доставлена до місця призначення; запевнення, що фонди на допомогу будуть передані в цілості для потребуючих, без адміністративних коштів.

Недавно Ліга товариств Червоного Хреста вислала до Совєтського Союзу висококваліфіковану групу експертів з радіяції, які мали оцінити наслідки чорнобильської катастрофи для населення. Ця група відвідала околиці Чорнобиля і провела дослідження відносно наслідків радіяції. В залежності від остаточного рапорту і рекомендацій цієї групи, Ліга товариств Червоного Хреста зможе зорганізувати акцію міжнародної допомоги жертвам Чорнобиля. Канадське товариство Червоного Хреста буде діяти згідно з тими рекомендаціями.

ЗУСТРІЧ З О. КУЗЬМОВИЧ

Йонкерс, Н. Й. — 119-ий Відділ СУА ім. Ольги Кобилянської влаштовує зустріч із журналісткою та кореспонденткою щоденника „Свобода" Ольгою Кузьмович, яка переведе гутірку на тему: „Як допомогти собі в життєвих кризах". Зустріч відбудеться в неділю, 11-го березня, о год. 4-ій по полудні в залі церкви св. Михаїла, 21 Шонард плейс (бічна Норт Бродвей) Опісля виміна думок при солодкім і каві.

Католицька молодь матиме зустріч на Союзівці

Джерзі Сити, Н.Дж. — З Єпископської канцелярії повідомляють, що українська молодь Стемфордської єпархії готує зустріч під кличем „Українська Молодь Христові", яка відбудеться від 8-го до 10-го червня на Союзівці.

Ціллю цієї зустрічі є після гучних святкувань 1000-ліття та напередодні змінливих часів дати молодому поколінню можливість „зберігати, розгортати та продовжувати практикувати нашу українську католицьку спадщину". Щоби досягти тих цілей треба дати молодшому поколінню знання з усіх аспектів української релігійної спадщини, щоб воно могло в цьому модерному світі поширювати потребу віри та її розуміння. В першу чергу мусить тут народжена та вирощена молода українська людина усвідомити собі хоробрість братів і сестер в Україні, які зуміли своєю стійкістю домогтися прав своїй Церкві, не зважаючи на усякі погрози та переслідування.

Маючи це на увазі, підготовлено програму, щоби вдоволити потреби кожної молодої української людини віком від 18 до 35 років життя.

У Філядельфії помер проф. Г. Лужницький

Філядельфія. — В суботу, 3-го березня тут помер на 87-му році життя св.п. проф. Григор Лужницький, дійсний член НТШ, історик культури і журналіст зі Львова, літературний редактор у видавництві „Українська Преса" до 1939 року. З 1950 року був редактором газети „Америка" в ЗСА, від 1959 року професором історії української літератури Пенсильванійського університету, автор книжки „Українська Церква між Сходом і Заходом" та багатьох інших книжок, театрознавець, поет, письменник, драматург, автор багатьох статтей в українській пресі.

Парастас буде правитись у п'ятницю, 9-го березня, о год. 7:30 вечора в похоронному заведенні Насевичів, 109 Тайбор вул. у Філядельфії. Похоронні відправи у церкві св. Михаїла в Черрі Гилл, Н.Дж., 670 Купер Лендінґ ровд, в суботу, 10-го березня, о год. 10-ій рано. Тіло буде поховане на цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі (Філядельфія).

Залишив у глибокій жалобі: доньку Христину Кульчицьку з мужем Богданом і трьома синами та свекрухою Анною Кульчицькою; сина Олександра з дружиною Марією і двома дітьми та тещею Ангелиною Безушко, а також дальшу родину, сестрінка Леоніда Рудницького з родиною, братанку Ксеню Бойцун з родиною та іншу рідню в діяспорі і Україні.

Замість квітів на могилу родина просить складати пожертви на НТША, український Люрд та інші добродійні цілі.

В. Брюховецький доповідатиме в Трой

Трой, Н. Й. (В.Л.). — В суботу, 10-го березня, в год. 1-ій по полудні, діти зі школи українознавства і молодь зложать квіти у стіп пам'ятника Т. Шевченка в місті Трой, Н.Й. Пам'ятник Т. Шевченка знаходиться на площадці його імени на перехресті 3-ої і 4-ої вулиць в південній частині міста.

Комітет ім. Т. Шевченка в Трой, головою якого є В. Боднар, приготував коротку імпрезу біля пам'ятника, на яку щиро запрошує все громадянство околиці Олбані. В імпрезі візьме участь визначний гість з України, проф. Вячеслав Брюховецький, який виголосить коротке слово. На закінчення всі присутні відспівають „Заповіт".

Після зустрічі в год. 2-ій по полудні відбудеться пресова конференція, а опісля товариська зустріч в одному із місцевих ресторанів. Пресову конференцію підготовить д-р Ліда Тарнавська.

В неділю, 11-го березня, в год. 1-ій по полудні в Українській Залі, 391, Друга вул. в Трой, українці міста вшанують Т. Шевченка концертом, в якому беруть участь: хор української православної церкви, диригент Катя Пашко, і діти з деклямаціями. Головну доповідь виголосить проф. В. Брюховецький.

Після офіційної частини відбудеться в цій самій залі зустріч з гостем, в якій він подасть аналізу теперішніх подій в Україні. Після доповіді — запити.

Цей Шевченківський вікенд закінчиться прийняттям, яке підготовить сестрицтво української православної церкви.

Відбулися Загальні збори Округи УНС в Дітройті

Дітройт (Р. Лазарчук). — Відкриваючи ці Загальні збори, які відбулись в неділю, 11-го лютого, голова д-р Олександер Серафин привітав представницю Екзекутиви УНС головного касира Уляну М. Дячук, а вітаючи всіх присутніх попросив їх однохвилинним тихим спогадом вшанувати бл. п. Романа Татарського, бл. п. Василя Папіжа та всіх тих, що з волі Всевишнього відійшли в звітному році на вічний спочинок.

Д-р О. Серафин

На підставі присутности представників 10-ти Відділів УНС з Округи ствердження правосильність зборів та вибрано Президію в складі: д-р О. Серафин — голова, Зенон Василькевич — містоголова, Роман Лазарчук — секретар, а У. М. Дячук і Михайло Бабій —

(Закінчення на стор. 4)

ЗУСТРІЧ З Г. МИХАЙЛЕНКО

Нюк Йорк. — 83-ий Відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку влаштовує в неділю, 11-го березня, зустріч з членом УГС Ганною Михайленко. Бібліотекарка з Одеси, учителька, захисниця української мови й культури поділиться своїми поглядами на теперішні події в Україні й особистими переживаннями як в'язень совєтських психіятричних інституцій. В зустрічі візьмуть участь також Божена Ольшанівська і Надія Світлична. Зустріч відбудеться у великій залі Українського Народного Дому, 140 Друга аве., о год. 2:30 по полудні.

ХРОНІКА ВИБОРІВ В УКРАЇНІ

Київ. (Уляна Мазуркевич). — Йдучи вулицями Києва, відчуваємо, що мають відбутися вибори. На дверях і стінах будинків розклеєні програми і біографії різних кандидатів. Всюди бачимо червоні прапори і заклики „Всі на вибори".

Раптом помічаємо синьо-жовтий прапор на маленькому будинку, що напроти Державного музею українського мистецтва. Виявляється, що тут міститься централя НРУП. Усі стіни цього будинку обклеєні біографіями кандидатів від Демократичного Бльоку, списки всіх районів та імена кандидатів, висунутих народом. Навколо будинку стоїть багато людей і дебатують. В приміщенні також багато людей, що дискутують про майбутні вибори. Безперервно дзвонять телефони: це люди питають прізвища кандидатів від Демократичного Бльоку, щоб знати за яких кандидатів голосувати.

В суботу, 3-го березня, відбулася нарада Секретаріяту НРУП, на якій було близько 15 осіб. Проводив нарадою Михайло Горинь. Поруч сидів голова Руху Іван Драч. Були присутні народні депутати СССР Володимир Черняк і Сергій Конєв. Черняк є членом Секретаріяту Руху, економіст за фахом, а Конєв є першим заступником голови Руху, за фахом лікар. Також була тут і Галина Антонюк, голова Інформаційного Центру Руху. Обговорювались останні передвиборчі події як також і той факт, що Дмитро Павличко та Юрій Щербак зняли свої кандидатури на користь інших кандидатів у народні депутати від Демократичного Бльоку. Адже самі вони й надалі є народними депутатами СССР від України, Володимир Яворівський далі кандидує до Верховної Ради від Кіровоградської области. Михайло Горинь та Іван Драч передбачали, що у виборах можуть перемогти 25 відсотків кандидатів від Демократичного Бльоку. В. Черняк був настроєний більш оптимістично і передбачив, що перемога Демократичного Бльоку становитиме 50 відсотків.

Київ, 4-го березня, год. 4-та по полудні (за київським часом) ПС УГС (Сергій Набока). — За свідченнями очевидців, кандидат у народні депутати Української ССР у Дарницькій виборчій окрузі ч. 6 перший секретар ЦК КПУ Володимир Івашко набрав чимало голосів і мав шанси на перемогу. Чимало виборців віддають свої голоси за кандидатів від Демократичного Бльоку Євгена Пронюка, Олеся Шевченка та Юрія Бадзя.

Київ, 4-го березня, год. 8-ма вечора (НРУП, Сергій Одарич). — Результати виборів ще невідомі, сподіваються, що попередні дані з'являться близько півночі. Але надійшли повідомлення про порушення під час виборів. Громадські спостерігачі у Ватутінській виборчій окрузі затримали жінку, яка намагалася вкинути в скриньку відразу 12-20 бальотів на користь голови Ватутінського райвиконкому Андрющенка. Крім того, з багатьох дільниць повідомляють, що громадських представників не допускають до підрахунку голосів. Відзначено також численні спроби окремих громадян голосувати за своїх родичів, що забороняється існуючим законом. Проте цей факт не матиме вирішального значення. Були випадки коли раптом не ставало бальотів і процес голосування гальмувався.

Хуст, 4-го березня. Михайло Джанда). — Напередодні виборів місцеві власті відмовились зареєструвати довірених осіб багатьох

(Закінчення на стор. 4)

Пам'ятники Сталіна і Леніна продаються за готівку

Після триденних зусиль румунські робітники стягнули пам'ятник Леніна в Букарешті і хочуть продати його за 1 міл. дол.

Букарешт, Румунія. — Нові румунські керівники, комуністи, але не конче прихильники диктаторської політики колишнього президента і першого секретаря тамошньої Комуністичної партії, тирана в повному розумінні цього слова Ніколае Чаушеску, дали дозвіл на зняття з постаменту кольосальної фігури божка большевицької революції Владіміра Леніна, 25-футового пам'ятника, який був побудований за проєктом скульптора Боріса Кареґи в 1960 році і приміщений на головній площі Букарешту.

Очевидно, пам'ятник був побудований ще перед тим заки румунські політики вирішили йти своїм власним шляхом до комунізму і при кожній нагоді проголошували свою власну самостійницьку закордонну і оборонну політику. Практично Румунія не виходила із совєтського бльоку, була членом Варшавського Пакту, але не з усіма потягненнями Москви вона погоджувалася, а деколи навіть протестувала, наприклад, проти вторгнення військ Варшавського Пакту до Чехо-Словаччини в 1968 році, щоб там придушити так звану „Празьку весну" і поставити край намаганням чехів і словаків здемократизувати свою комуністичну систему.

При відсутности модерної технології румуни, як кажуть західні кореспонденти і спостерігачі, мали чималий клопіт із зваленням семитонного бронзового пам'ятника В. Леніна, статую якого вони стараються продати для будь-якого західнього колекціонера за тверду валюту. Як відомо, подібний пам'ятник Йосифа Сталіна, був звалений у Празі і теперішній демократичний уряд Чехо-Словаччини веде переговори із західніми колекціонерами, щоб продати його за ціну 50,000 долярів.

У зв'язку з поваленням пам'ятника Леніна в Букарешті, західні політичні аналітики знову піднесли на повну ширину справу нерішучости теперішніх румунських керівників, які, після 40-річного панування консервативних комуністів, не знають, що властиво робити з демократією, а деякі навіть добре не знають, що воно таке оця демократична система і як вона проявляється. Виглядає, кажуть спостерігачі, що Румунія потребуватиме не тільки економічної допомоги, але також практичних порад, заки владу не перехопили ще у свої руки анархістичні елементи, які продовжуватимуть внутрішню різню власного населення.

Західньонімецька газета „Франкфуртер Альґемайне Цайтунґ" пише, що паде не тільки комуністична система, падуть в ґрузи пам'ятники її творців. В Леніна, Й. Сталіна, Маркса і Енгельса та іших.

У СВІТІ

ВИСОКОПОСТАВЛЕНІ ЧЛЕНИ правлячої партії Лікуд в Ізраїлі виступили з гострою критикою проти запропонованого американського пляну для започаткування мирових переговорів поміж Ізраїлем та палестинцями. Це невдоволення виявилося на засіданні прем'єр-міністра Їцака Шаміра з трьома міністрами його кабінету, де саме обговорювався Америкою запропонований плян, до котрого згідно з припущенням деяких політиків сам прем'єр Ї. Шамір починав прихильно ставитися. Член партії Лікуд міністер транспорту Моше Кацав заявив, що американський плян для нього не є до сприймлення, а заступник прем'єр-міністра Давид Леві, головний опонент пляну, з партії Лікуд, загрозив, що він зрезиґнує якщо кабінет погодиться на цей плян. Ця реакція затьмарила дещо сподівання, що може цей компромісовий плян можна буде зреалізувати. Бо в ньому говорилося, що у переговорах зможуть взяти участь палестинці переселені з окупованих територій, як і ті, що мають доми в східньому Єрусалимі. Досі Ізраїль не погоджувався взагалі щоби в переговорах брали участь палестинці з-поза окупованих територій.

МІСЬКА УПРАВА, У ЯКІЙ більшість мають праві консерватисти білої меншости у Південній Африці, в одному із менших містечок відкинула плян, в якому йшлося про дозвіл для 300 багатих родин з Гонґ-Конґу поселитися в цій місцевості. Міська рада індустріяльного містечка Спрінґс, 25 миль на схід від Йоганнесбурґу, відкинула цю пропозицію на закритому засіданні минулого тижня, згідно з повідомленням місцевої газети „Стар". З уваги на те, що велика кількість мешканців Гонґ-Конґу шукають можливостей виїзду до інших країн світу з наміром постійного поселення, заки Гонґ-Конґ перейде з-під британської влади у 1997 році під владу комуністичного Китаю. Таке рішення Міської ради у Спрінґс дещо суперечить запевненням уряду Південної Африки, що там радо вітатимуть еміґрантів з Гонґ-Конґу.

ПРЕДСТАВНИКИ ДЕМОКРАТИЧНОГО БЛЬОКУ ПЕРЕМАГАЮТЬ У ВИБОРАХ

Київ. (ПС УГС). — З України повідомляють, що повних відомостей про результати першого туру голосування на виборах до Верховної Ради України ще нема. Однак уже тепер можна сказати, що більшість кандидатів у депутати від демократичного бльоку перемогли. Також є вигляди, що переможуть і більшість з тих, яким ще треба пройти другу рунду голосування.

Від демократичного бльоку депутатами Верховної Ради України стали: Володимир Яворівський, Рух; Вячеслав Чорновіл, УГС, 80% голосів; Михайло Горинь, УГС і Рух, 80%; Богдан Горинь, УГС 77%; Роман Іваничук, Рух; Степан Хмара, УГС 60%; Ірина Калинець, „Милосердя", 65%, Ігор Деркач, Рух; Михайло Косів, ТУМ, 70%; Іван Драч, Рух, 70%; Ярослав Кендзьор, УГС, 60%; Левко Лук'яненко, УГС, 54%; Ігор Юхновський, академік, „Меморіял"; Маркіян Чучук, УНДЛ, 60%; Богдан Ребрик, УГС, 57%; Зіновій Дума, Меморіял, 60%; проф. Любомир Пиріг, Рух, 60%; Віктор Романюк, ТУМ; Марія Куземко, Рух, „Меморіял"; Левко Лук'яненко, УГС; Богдан Бойко, Рух, Левко Крупа, Рух; Віталій Карпенко, Рух; лікар Віцяк, Рух; Орест Влох, Рух, 60%; Дмитро Чобіт, Рух, 79%; Степан Пушик, Рух, 60%; Дмитро Волковецький, Рух 60%; Михайло Захарук, Рух 60%.

Отже це ті, представники демократичного бльоку, які перемогли в першому турі голосування. Сподіваються що в другому турі переможуть ще чимало представників демократичного бльоку в Києві, Харкові та інших областях України. Таким чином, уже тепер можна передбачити, що в парляменті України буде не менше третини представників демократичного бльоку.

Володимир Івашко буде проходити другий тур голосування, оскільки в першому не отримав потрібної кількости голосів.

Через повторний тур голосування мають пройти такі кандидати від демократичного бльоку: Лесь Танюк, Олесь Шевченко, Павло Мовчан, Сергій Головатий, Євген Пронюк, Валерій Івасюк, Дмитро Поїзд, Олександр (Олесь) Сергієнко, Юрій Гнаткевич, Володимир Крижанівський, Павло Кислий, Іван Гель, Тарас Стецьків, УГС, Світоферський, Слижук, Мостицький, Бондарчук, Гудима, Бурячок та інші.

Більшість з них мають поважні шанси бути обраними депутатами Верховної Ради України, яка складатиметься із 450 членів.

Отже більшість кандидатів, яких зареєстрували і допустили до виборів, здобувають переважну кількість голосів. Такий успіх є доказом національної зрілости більшости українського населення. За попередніми даними у виборах взяли участь від 70 до 80 відсотків населення України.

В газеті „Ню Йорк Таймс" наведено слова Ірини Роженко про те, як люди в Україні радіють, що демократи здобувають таку велику перемогу.

У Російській Федеративній республіці депутатом Верховної Ради республіки обрано колишнього політв'язня Сергія Ковальова, а також Бориса Єльцина, Віталія Воротнікова, Володимира Старкова та інших. Там готуються до другої тури голосування. У Білорусії обрано депутатом Зенона Поздняка, який здобув 59 відсотків голосів, але там переміг і партійний лідер Єфрем Соколов. Остаточні результати будуть відомі лише після другої тури голосування, яка має закінчитись до 18-го березня.

В АМЕРИЦІ

ГАРВАРДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ опублікував підсумки нових вивчень педагогічних методів навчання у коледжах, в яких пропонує невеликі але вагомі зміни у способах навчання студентів. Вивчення показують, що групове навчання та часті іспити сприяють кращим результатам в навчальному процесі. Розповсюджена думка про те, що студенти краще навчаються самі та чим менше іспитів, які контролюють рівень знань, тим краще, давно застаріла. Нові вивчення показали велику користь щоденної контролі того, що засвоїли учні. Навіть якщо ці кількахвилинні тести не оцінюються, вони мобілізують думки студентів, які відчувають відповідальність за те, що вони вивчають та як проходить навчання. Вивчення також показали, що ті студенти, які активно займаються спортом, або активні в іншому, мають більше стимуляції та кращі висліди у навчанні.

ПІСЛЯ 10-ТИ РОКІВ МОВЧАННЯ колишній агент КҐБ Віктор Шеймов, відомий на Заході під псевдонімом Віктор Орлов, почав розповідати журналістам про свою колишню діяльність та про діяльність і способи КҐБ за кордоном. Одним із внутрішніх напрямків діяльности КҐБ, за словами В. Шеймова, було проникнення до лав російського православного духовенства. Йому самому одного разу дали завдання підібрати кілька молодих офіцерів і рекомендувати їх для навчання у духовних семінаріях. За словами майора, це було найгірше завдання: „Розмови про зміни в церковній ієрархії нічого не значать. Слідкування і давлення зі сторони КҐБ продовжується". На питання журналістів, чи йому відомі православні ієрархи, які співпрацюють з КҐБ, Шеймов відповів що йому відомо про існування „програми в цілому", про те, що вона продовжується: „Я не можу назвати конкретні імена, але впевнений у тому, що офіцери КҐБ, прикриваючись духовним саном, діють навіть в Єрусалимі". За словами майора КҐБ, на чолі якого надалі стоїть Володимир Крючков, функціонально не змінилося. Ніхто не наважиться назвати Крючкова, який був близьким співробітником Андропова з часів подавлення мадярської революції 1956 року, лібералом. Шейнов також висловив здогад, що КҐБ могло бути причетним до атентату на Папу Павла Івана II.

ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВА ФІРМА Роб Т. Ворлі з Албукирк, Н.Мек., висунула нову пропозицію для смертельно хворих людей. Усім хворим, яким за передбаченням лікарів не залишилося жити довше 18-ти місяців, фірма Ворлі виплатить вже тепер 80 відсотків їх забезпечення, якщо вони перепишуть своє життєве забезпечення на їх забезпеченеву компанію. Фірма Ворлі, яка існує всього два роки, являється єдиною того роду та стає чим далі популярнішою. Деякі люди, дні яких вже пораховані, хочуть вжити гроші для кращої лікарської обслуги, але інша група особливо хворі на АІДС кажуть, що це дуже небезпечно. Отриманням 80 відсотків свого життєвого забезпечення хворі втрачають медікейд і повинні платити готівкою за лікування. Неґативним є також питання психічного стану хворого, який втрачає надію та силу боротися з хворобою

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс)
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to: Svoboda
Postmaster, send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Передплата на рік $40.00, на пів року — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на: Svoboda
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Диктатор у Кремлі

Як можна було сподіватися — Верховна Рада схвалила всі ці нові пропозиції Ґорбачова, які не сподобалися опозиції. Критики виявили чималу відвагу, якої не можна було уявити в добі Леніна-Сталіна-Брежнєва. Критики закидали Ґорбачову до очей, що він змагає до „авторитаризму", що він прагне стати „деспотом". Ґорбачов сердився і бив п'ястуком по столі, але вислухував усі ці неприємні речі, бо сам дав свободу слова своєю гласністю. 306 голосами проти 65 схвалено все, чого хотів Ґорбачов, та відіслано все те на затвердження до 2250-членної Ради народних депутатів, яка для цієї цілі скликана на 12-го і 13-го березня ц.р. Можна згори передбачити, що в більшій чи меншій мірі повториться процедура з Верховної Ради: можуть відізватися голоси критики, але остаточно напевне Ґорбачов дістане ці права і компетенції, що їх запрагнув.

У короткому схопленні — затверджений Верховною Радою плян — передбачає, що в СССР має діяти виборний президент з каденцією п'ятьох років, але ці вибори мають відбутися щойно після чотирирічного „пробного часу" з Ґорбачовим, як президентом, прем'єром і верховним командантом збройних сил в одній особі — на подобу американського президента. Тільки той совєтський президент матиме право на власну руку, без дозволу від парляменту, проголошувати винятковий стан і воєнний стан в тих частинах Союзу, де „буде треба". Які це мають бути вибори президента і чи збережеться цей парлямент з 2,250 членами чи буде якась нова законодатна установа — покищо невідомо. Відомо тільки, що Ґорбачов наполягав, що ситуація вимагає, щоби він, як президент, міг проголошувати винятковий чи навіть воєнний стан — „маючи діло з етнічними або економічними кризами".

Але найбільша заковика у тому, що „національних чи господарських криз" не можна розв'язувати винятковим станом. Заковика у цьому що кожна автократична влада чи-то лівого чи правого характеру, комуністична чи фашистська, невідлучно наче автоматично пов'язана з насильницькими методами. Проголошення виняткового стану дає вільну руку екзекутивній владі, себто одноособовому диктаторові, стосувати репресії. Чи дійсність у Совєтському Союзі тепер така, що можна зліквідувати тамошні „національні й господарські кризи" репресіями? Міхаїл Ґорбачов здобув собі популярність внутрі СССР і ще більше у вільному світі своїми реформами по лінії демократизації. Коли би він тепер використав недавні йому поширені права і компетенції для користування методами репресій — він загирить цю свою популярність і невідхильно викличе ворожу йому реакцію. Рік 1990 куди інший, як той, що був тому п'ять років, коли Ґорбачов став генеральним секретарем Компартії СССР. Він сам зрозумів тоді, що треба зміни — зміни у напрямку лібералізації і демократизації, бо це єдиний шлях до оздоровлення хворої економіки. Ґорбачов сам зрозумів, що для цього треба злагіднення відносин з Заходом, що неможливо оздоровити економіку без підтримки від Заходу, без кредитів, без новітніх машин і без могутніх інвестицій закордонних корпорацій і фірм у господарку СССР. Загин комунізму поруч із зикзаками Ґорбачова продиктували лідерам Заходу з Бушем у проводі зберігати обережність, — радіти зворотом до демократії, але не виключати різних можливих несподіванок в самому СССР. Коли б Ґорбачов рішив, що замість децентралізувати владу й піти назустріч національним рухам треба їх прикоротити репресіями — що вже почалося — це стане хрестиком на довір'ї міжнародного господарського світу до Москви і її нового диктатора.

Історичне колесо покотилося у напрямку до демократії і цього колеса завернути назад вже не можна. Комунізм провалився, бо людські маси вийшли на вулицю. І вони напевне, як два і два є чотири, вийдуть на вулиці всіх великих міст в імперії — у протесті проти диктаторських репресій. Ґорбачов — людина з високою освітою, інтеліґентна, розумна, який наочно пізнав відносини у демократичних країнах. Якщо особиста амбіція і жадоба влади засліпить йому очі і ум, то правду матиме українська народна приповідка: „Кого Пан Біг хоче покарати — тому розум відбирає". Диктаторські повновласті Ґорбачова можуть на коротку мету пошкодити національним визвольницьким рухам. Але на дальшу мету не матимуть значення, бо проваляться разом з диктатором.

О.Т.

ЧИ ПРОҐАВЛЕНО ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ РІК?

Рік 1989 знаменний рік. Він буде записаний в історії як рік великих перемін, коли захитався у своїх основах ленінський зразок диктатури пролетаріяту і повіяло свобідним духом у країнах, кермованих поліційною системою насилля. Важливий цей рік і для України ще й тому, що його найменували Шевченківським роком, як і роком української мови, що теж зв'язує з іменем Шевченка, бо від Шевченка українська мова стала висловом наших національних прагнень.

Самий лиш перегляд подій, що стались у цьому році, вказує на його знаменність. Як від помаху магічної палички повалились уряди в комуністичній системі европейських держав, починаючи від Польщі, чи Мадярщини, почерез Чехо-Словаччину, аж до Східньої Німеччини. У Румунії цей свободолюбний рух повів народні маси на революційний виступ, у висліді якого не тільки повалено нестерпний диктаторський режим, але покарали смертю запамороченого від „успіхів комунізму" маленького диктатора з його не менш злочинною жінкою.

В Україні події були менше революційні та все ж вони знаменні і в нашій країні. Довгі роки неволі і насильства звели Україну у становище експлуатованої колонії, окраденої не тільки з матеріяльних дібр, але і культурних надбань, національної автентичности і навіть мови. Це так, як і передбачив Шевченко у своїх пророчих словах, що „Україну злії люди присплять лукаві і в огні її окраденую збудять". Окрадена Україна опинилась на грані руїни, до якої долучується і сама імперія, яка довела Україну до того упадку. Щоб рятувати імперію, її вожді проголосили революцію, революцію згори, що має допомогти їй вийти на дорогу економічної поправи. Мадярщина, Польща, чи Чехо-Словаччина вже рішили замінити нездорову марксо-ленінську систему на більш випробувану вільним світом господарку особистої ініціятиви і розумного господарення капіталом та й вже й в Москві плянують відв'язатись від догматичного вчення марксизму-ленінізму.

В Україні покищо стануuли в обороні рідної мови, яка загибає під тиском накиненої російщини, а за мовою приходить і самий Шевченко з його вогненним словом, що його поставив поет на сторожі коло свого народу. Чи справді використано оцей Шевченківський рік для того, щоб оце велике слово поета — як це він заповідав — „пламенем знялось і людям серце розтопило і на Україні понеслось і на Україні святилось"? У нас все ще невироблене ставлення до Шевченка. Від довгих десятиліть втовкмачують у нас, що Шевченко революціонер-демократ, який змагав до повалення самодержавія й об'єднання слов'ян і проти національного обмеження, замовчуючи, що Шевченко саме і виступив в обороні українського народу за його національне відродження, та підсувають думку, що Шевченко виріс на російських народницьких ідеях таких діячів, як М. Чернишевський, забуваючи, що Чернишевський на 15 років молодший від Шевченка та коли Шевченко видав свого „Кобзаря", Чернишевському сповнилось щойно 15 років і тому він не міг вплинути на Шевченка, хіба навпаки. Інший діяч російської культури, якого підсувають нам, як кумиря для нашого поета, вороже ставився до української літератури, заперечував їй право існування. Так В. Бєлінський не Лесінґ, який пропаґував розвій усіх національних культур, заявляючи, що кожна нація творить свою культуру, а всі культури окремих націй творять світове культурне багатство. Бєлінський був російським шовіністом, він бачив зразком Миколу Гоголя, який замінив мову свого батька на російську, та таким перекінчиком хотів бачити і Шевченка.

Наші шевченкознавці закордоном теж пішли манівцями, дошукуються у Шевченка шаманства, чи мітотворення, забуваючи, що Шевченко далеко більша постать і його треба оцінювати інакше. Справедливо і вірно пояснив ролю Шевченка в житті української нації в минулому, як теж і в теперішньому та й майбутньому, Іван Дзюба. Він сказав, що „Шевченкова поезія стала найвищим і нетлінним складником духовости українського народу. Шевченко — це не тільки те, що вивчають, але чим живуть, у чому черпають сили і надії".

Шевченко говорив від імени свого народу і за свій нарід і він був свідомий своєї виняткової ролі. Де є ще поет, який писав послання до свого народу і вказував народові, що і як робити. Де є ще поет, який залишив своєму народові заповіт, в якому точно вказав шлях до національного визволення.

(Закінчення на стор. 4)

КУТОК БРАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТИ
Андрій Воробець

Конкурси есеїв та афішного мистецтва

Приємно повідомити, що Український Народний Союз улаштовує два окремі конкурси — конкурс есеїв та конкурс афішного мистецтва. Оголошення про ці конкурси вже вислано до усіх союзових округ та відділів. Реклями про конкурси разом із анкетою, „заявою участи", поміщено в Свободі та „Українському Тижневику". Оголошення також вислано до українських шкіл в Америці й Канаді. Проситься сконтактуватися із координатором братської діяльности УНСоюзу, якщо ваша школа не отримає вищезгаданого оголошення на протязі короткого часу.

Усі читачі запрошені брати участь у вищезгаданих конкурсах. Кожний конкурс відкритий для дітей до 16-ти років і для старших — вище цього віку і також для членів і нечленів УНСоюзу. Окремі нагороди призначені для старших і для дітей. Тема есею і афішів: „Яке значення має для мене Батько Союз (УНСоюз)?".

Нагороди для кожного конкурсу такі:

Перша: безплатне дводенне перебування для двох осіб на Союзівці. — Це самозрозуміло, що переможці в конкурсі мусять сконтактуватися з управою Союзівки, щоб устійнити, коли кімнати будуть вільні і зробити передчасне замовлення.

Друга: І-ий і ІІ-ий том енциклопедії України „Ukraine: A Concise Encyclopaedia".

Третя нагорода: „Історія України", „History of Ukraine by Michael Hrushevsky. За найкращий есей або афіш в Окрузі УНСоюзу будуть також нагороди, а саме книжки або передплата „Свободи" або „Українського Тижневика" або дитячого журналу „Веселка".

УНСоюз також запрошує і заохочує учнів українських шкіл взяти участь у конкурсах. Школа, що, співпрацюючи з УНСоюзом, приєднає найменше 10 учнів до конкурсу, отримає до своєї бібліотеки цінну книжку. Вислід конкурсу буде проголошений на конвенції УНСоюзу в тижні 28-го травня до 1-го червня 1990 року в Балтиморі.

Конкурс есеїв підлягає таким правилам: есей можна написати українською або англійською мовою. Есей має бути написаний на машинці — або ручно, але виразно, з подвійними відступами. Величина есею для старших — найбільше 300 слів і для дітей 200 слів. Есей буде оцінений на підставі доречности та щирости думки.

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Барагура

Збірник „Надбужанщина" — зразок об'єднання кількох теренів

Треба подивляти Об'єднання Надбужанців і редакційну колеґію під проводом головного редактора Миколи Мартинюка, що, видавши два об'ємисті томи на близько тисяча сторінок реґіонального збірника „Надбужанщина" (1986-1989), готують до друку третій том.

Цей грандіозний задум й його швидка реалізація можлива завдяки кільком сприятливим чинникам — об'єднанню в одну територіяльну цілість кількох сусідніх теренів, які від століть були забороло українства перед західніми сусідами. Ці терени мали спільну історичну долю, спільно розвивалися, спільно боролися, спільно перемагали і спільно зазнавали невдач та переносили тяжкі історичні моменти.

Другим чинником була любов до своєї вужчої батьківщини без познак льокального партикуляризму, бо ця мікробатьківщина вміщалася в одну велику національно-державницьку цілість — Соборну Україну.

Третій чинник, це одержимість, наполегливість, невсипуща працьовитість і жертвенність пожильців цих теренів, які ввійшли в реґіональну цілість, а саме терени Сокальщини, Белзчини, Радехівщини, Камінеччини, Холмщини й Підляшшя. Це споконвіку українські землі приналежні ще до княжої держави.

У сьогоднішніх умовах браку інтелектуальних сил здійснювати такий амбітний задум та в умовах загального збайдужіння загалу до друкованого слова, це справді доказ зрозуміння вагомости історично-політичної, національно-державницької, культурно-інтелектуальної й економічної спаяности сусідніх теренів для досягнення спільної цілі, не зважаючи на різниці віровизнання.

Хоч видавці й редактори з'ясовують собі, що збірник цього типу як „Надбужанщина" не має характеру суто науково-дослідного, а радше є історично-мемуарний, все ж таки публікують його як одну з майбутніх джерел для прийдешніх істориків-дослідників.

Багатющий і вагомий матеріял другого тому „Надбужанщина" поділений на кілька розділів: Загально — надбужанська тематика, Революційно-визвольна боротьба, Збірки й вибірка літературної творчости надбужанців, Народний побут, звичаї, ноша. Далі йде огляд окремих територій, які входять у географічно-історичну цілість поняття надбужанщини, а це: Сокальщина і Белзчина, Камінеччина, Радехівщина.

(Закінчення на стор. 3)

Наталя Осока

ДВІ РОЗПОВІДІ ПРО НРУП

В суспільстві, де протягом багатьох десятиліть систематично знищували або переслідували кожну мислячу людину, кожного відважного патріота і кожного чесного громадянина, виховались цілі покоління пасивних людей. Отже без гласности започаткувати будь-яку перебудову було б неможливо. Понад півстоліття людей навчали ні про що не думати, ні про що не дбати, особливо про політику, державний устрій та інші суспільні проблеми. Для цього є уряд у Кремлі — він про все подбає. Громадяни повинні лише працювати, виконувати всі накази і беззастережно вірити всьому, що пропонує офіційна пропаґанда. Власне, неофіційної пропаґанди в СССР не існувало взагалі. Священиків знищено, церкви зруйновано, а всі без винятку засоби масової інформації були цілковито підкорені режимові, так само як наука, література й мистецтво. За всім ретельно стежила державна цензура, отож куди б не подалася людина, що б не прочитала, кого б не спитала, скрізь отримувала на свої питання ті ж самі відповіді. Старші люди вмирали, а молодші ніколи й не знали іншого, тому для них все виглядало природним і врешті стало звичним.

Якщо ж з'являлися правдошукачі, такі як, скажімо, Олекса Тихий, Василь Стус, Валерій Марченко, то їх негайно ізолювали від суспільства, кидаючи до тюрем чи в будинки для божевільних. Все робилося тихо і „культурно", щоб ніхто навіть не здогадався. По них не приходили військові з автоматами — приїздили на розкішних автомобілях офіційні люди в елегантних костюмах. Обшукували їх з приємною посмішкою на вустах. Чемно казали „пробачте", коли розбирали ліжко та заглядали в кожну щілину їхнього помешкання. Потім лагідно брали під руки господаря й пропонували пройтися з ними „для розмови". Побачивши це, сусіди могли подумати, що його (чи її) запросили на весілля, до театру або на бенкет. Так непомітно зникав хтось то тут, то там, а згодом з'являлася чутка, що та людина несподівано кудись виїхала.

Траплялося, правда, що „ворожі" голоси починали передавати про зникнення таких людей неймовірні подробиці, але то, звичайно, були „наклепи на совєтську дійсність". Бо ж кожен совєтський громадянин з дитинства засвоїв, що поетів переслідували тільки царі, за совєтської влади вони мають найширші свободи, та й життя в СССР найкраще. А щоб, бува, хто не повірив отим „ворожим" голосам, то в газетах з'являлися статті. Правда, вже не про „ворогів народу" — після хрущовського розвінчання культу Сталіна ця формула не годилася — тепер це були „зрадники батьківщини" та „шпигуни ЦРУ" (тобто Сі-Ай-Ей), які діяли на підрив совєтської влади. Такі статті дійсно багатьох переконували, бо ж хіба газета надрукувала б неправду? Адже кожен знову ж таки з пелюшок засвоїв, що совєтські газети пишуть тільки правду! Так мислили мільйони людей, бо іншої правди ніколи не чули, а віднайти правду самотужки вміли не всі, адже їх привчили не думати.

Звідки ж отим простим довірливим людям було знати, що члени уряду також ні про що не думали, окрім власної наживи та розваг. Що й казати, з початком перебудови ґрунт під ними захитався. Проте відчули певний дискомфорт і самі люди, бо й справді: одні газети освітлюють якусь подію так, інші дають їм зовсім протилежну характеристику, на мітинґах розповідають ще інакше... Візьмімо для прикладу НРУП. Партійні газети його шалено критикують, інші друкують матеріяли з'їзду НРУП, а ще десь активістів Руху висувають у народні депутати... Що це робиться? Чому нема порядку? Де ж правда?

Багато людей слухають „ворожі" голоси, але ще багато є бідних людей, які не мають приймачів і не вміють слухати „ворожі" голоси. Істину вони звикли шукати в газетах, отож і звертаються до редакцій: „Розкажіть про Рух". Відповідь знову ж таки може бути різною, залежно від того, хто відповідатиме на це запитання.

Мабуть, саме тому журнал „Україна" опублікував з цього приводу два інтерв'ю — з членом Політбюро, секретарем ЦК КПУ Леонідом Кравчуком (ч. 45, 1989) та першим секретарем правління Київської організації Спілки письменників України і головою НРУП Іваном Драчем (ч. 3, 1990). Обидва розповідали про створення НРУП та про його установчий з'їзд.

І. Драч заявив, що НРУП створився в умовах справжньої бльокади. Ще не опублікували програму, лише збори в Спілці Письменників України та в Інституті Літератури прийняли проекти програмних документів, як почалася атака. Партійні чиновники отримали вказівку „чітко реаґувати" і негайно всі районні газети надрукували „листи громадян" з засудом НРУП. Насправді оті доярки, зоотехніки та інші працівники ще нічого не знали і не могли знати про Рух, а вже критикували й засуджували.

За словами письменника, в Рух перш за все прийшли люди, які були найбільш поляризовані, незадоволені становищем в Україні: прийшла Українська Гельсінкська Спілка — люди, які відсиділи тривалий час в тюрмах і мають безперервні конфлікти з владою. „Тому Рух, як політична організація, став більш лівим, аніж яким він мав бути за задумом його основоположників — двох партійних організацій — Спілки Письменників України та Інституту Літератури. Крім того, коли почали створювати первинні організації, то стали карати комуністів за участь у Русі, і таким чином відбулося вимивання комуністів з Руху", — сказав І. Драч у відповідь на звинувачення НРУП у лівизні. Зайнявши непримиренну позицію щодо Руху, парт.чиновники фактично посприяли тому, що Рух став справді народним. Труднощі, які від самого початку доводилося долати, спричинилися до того, що в Рух ішли найзагартованіші в боротьбі люди. „Якби все це було легко, — каже І. Драч, — то організація була б нездатна на рішучі дії".

Закінчення буде.

Мирослав Лабунька

КРИЗА ПРОВОДУ — У КРИТИЧНИЙ ЧАС

II.

Епілогом цього процесу є перемога революційних сил над старими порядками й їх репрезентантами, як і — в більшості випадків — їхня ліквідація. Особливо цікавим явищем у сучасній ситуації є те, що — чи не вперше в історії — маємо до діла із цілковитим запереченням і відкиненням революційними масами не лише суспільно-економічного та політичного ладу, а й домінуючої, монопольної секулярної ідеології, що на ній і побудований був економічний модель комуністичного етатизму та суспільно-політичний лад із диктатурою комуністичних партій, що в більшості були очолені безпринциповими та аморальними продажними, кар'єровичами, членами упривілейованих номенклятур. Коли взяти до уваги балтійські народи, та й інші народи і країни, що були поневолені російським большевизмом і насильно втілені у супердержаву (імперію) СССР, то сучасна революція проходить у національних совєтських республіках цих народів у двох цілеспрямованнях, а саме: у політично-національному й економічно-соціяльному. Перше цілеспрямовання — це боротьба за незалежність, що може перемінитись у визвольну боротьбу (як це вже має місце в Азербайджані), якщо воля народів так, як вона досі виявляється у назагал мирних демонстраціях і маніфестаціях, у формі політичних процесів (як, наприклад, здійснення домагань окремих народів шляхом переговорів між урядами республік та всесоюзним керівництвом), буде зіґнорована, чи потоптана можновладцями — окупантами.

Друге цілеспрямовання, що в національних республіках СССР тісно пов'язане з першим, має дійсно економічні та соціяльні цілі, себто — покращання життєвого стандарту загалу населення, елімінація упривілейованого становища партійного апарату й державної бюрократії, часто чужонаціонального, та найважливіше — покінчити з есклутацією народів і республік центром, себто — Москвою. І саме тим і різняться відносини доби перебудови („перестройки") й відкритости („гласности") у національних республіках від відносин у Росії. Гласність і перебудова можуть бути вповні вистачальними й остаточними цілями для російського народу в його сучасному розвитку на шляху до демократичного суспільства й правової держави, але вони зовсім невистачальні у випадку народів, що ще й досі находяться у підневільному стані, що існує для них у державі СССР і за який відповідальні в першому чергу російська провідна верства, а з нею, очевидно, що й місцеві коляборанти і вислужники, яких ніколи в світі не бракувало.

Коли сучасні зміни й події в України прийняти за революційні, так тоді неможливо позбутись, ряду інших настирливих питань, та порівнянь, що мимоволі накидуються нам:

Перше таке питання — це питання можливих паралель, що зарисовуються коли порівнювати революцію і Визвольні змагання 1917-1920 років й сьогочасну ситуацію в Україні. Паралелі такі, без сумніву існують, і вони стають усе більш наявними. Паралелі ці стосуються в першу чергу: а) ролі й функціонування проводу в революційній обстановці й б) реакції, чи поведінки мас, себто українського народу в загальному. І доводиться тут сказати ось що. Майже всі автори, що писали досі про Визвольні змагання після Першої світової війни, стверджували, що український народ не був готовий тоді на події, що розвинулись; що революцію 1917 року його заскочила неприготованим (додаймо тут про себе, що: революції завжди заскакують і тому вони — революції; на революцію неможливо вчасно й всесторонньо приготовитись). І тепер, сьогодні, ми чуємо знову точно те саме, а саме, що: народ не приготований на зміни; народ несвідомий; народ не готовий на те, щоб домагатись самостійности; народ не готовий на боротьбу за неї.

Чи дійсно так? Ні! Це неправда. Народ готовий! Чи можливо, щоб після стількох жертв, принесених свідомо в боротьбі за самостійність і соборність в часі Визвольних змагань; щоб після таких терпінь під чужими займанщинами між двома світовими війнами, що їх нарід зазнав; щоб після повстанчої і підпільної боротьби проти двох окупантів під час Другої світової війни, як і ще довго після її закінчення; щоб після того, коли цей нарід видав із себе кращих дочок і синів — членів руху спротиву; щоб після того, як сорок років ворогові не вдалось знищити Української Католицької Катакомбної Церкви, що її цей народ коштом великих жертв підтримував, зберіг, та віру її поширив; — чи можливо, спитаємо, щоб той наш український нарід — після цього всього — не був готовий на змагання, а то й чинну боротьбу за свої природні права?! Ні, нарід готовий! Але провід не готовий. — Ні на батьківщині, ні тут у діяспорі. Він не був готовий і у 1917 році. Можливо, що народ дещо присталий і змучений важкими умовами життя; може частинно й зневірений, бо не бачить дійсно правдивих, з Божою іскрою провідників і тому не вповні довіряє проводові; можливо, що народ отягається від більш активних дій і тому, що ніхто не вказав йому ясного шляху, по якому ступати до мети.

Але він готовий, — тільки, щоб було кому повести. І коли у випадку наших попередників, особливо їхніх провідників, ми, наша ґенерація, може той, тодішній провід (мається на увазі в першу чергу часи Визвольних змагань 1917-1920) бодай частинно виправдати і простити їм певні прогріхи, що їх вони в свій час поповнили, то я не певний, що з такою самою дозою вирозуміння і всепрощення будуть судити наших, сучасних нам провідників і нас усіх враз з ними наші нащадки, якщо ми проґавимо сьогочасну унікальну нагоду, цю благословенну хвилину, що приходить раз на десятиліття, а то й століття і скоро проминає, і не досягнемо того, чого не пощастило здобути нашим попередникам, — волі!

Продовження буде.

„Княгиня Ольга" у Філядельфії

У неділю, 28-го січня ц. р. в залі Українського Освітньо-Культурного Центру у Філядельфії відбулася цікава історична вистава-містерія, яка залишила незабутнє враження не тільки у мене, але й у нечисленних, на жаль, глядачів, що її відвідали.

П'ять картин з нашої давнини Івана Чижа в постаті Володимира Шашаровського у виконанні Студії Молоді при „Театрі у п'ятницю", добилося неабияких успіхів.

Ішла я на цю виставу, яка готувалася з різними непередбаченими перешкодами доволі довго. Ішла я, признаюсь, більше з обов'язку, як з переконання. Ішла, щоб підтримати цей досить популярний у минулому, хоч давно вже небачений на сцені молодечий ще ансамбль.

І — о диво! Побачила таке, чого не сподівалася. Вислід довгої і мозольної праці досвідченого режисера дав не тільки мені, але й присутнім глядачам, велику мистецьку насолоду. Бо нелегким завданням було, думаю, підібрати сьогодні у Філядельфії так добре зложений і підготований ансамбль виконавців, тим більше, що, як я вже опісля довідалась, половина з них була вперше на сцені. Все ж таки вони виявились як на початківців на диво добре.

Тут треба сказати без перебільшення, що режисер Шашаровський, перебоpовши всі зв'язані з цього приводу труднощі, добився блискучого висліду, як і признання глядачів, включно зі мною. А глядачі винесли враження, що були на виставі професійного театру, бо ще до успіху добре заграної вистави причинилися блискучі, цікаві і продумані декорації мистця Володислава Клеха, який має непересічні здібності декоратора, які виявив ще в таборових театрах в Німеччині „Розвага" під керівництвом Йосипа Мандзенка-Сірого в Новому Ульмі, а особливо з блискучо побудованих декорацій в ансамблі акторів покійного Володимира Блавацького в Регенсбургу. Не треба теж забувати, що останніх 25 років, аж до своєї емеритури Клех працював декоратором у Метрополітальній опері в Ню Йорку. Ми бачили вже його мистецьке оформлення сцени у п'єсі „Ярослав Мудрий" у Студії Лілі Крушельницької з Ню Йорку.

Не можна поминути мовчанкою талановитої Юлії Шашаровської, яка майстерно виготовила костюми для „Княгині Ольги", що викликували теж подив глядачів, які щиро і з великим захопленням оплескували цілу виставу разом з виконавцями, а особливо невтомного її режисера, якому був піднесений спеціяльний букет червоних гвоздиків.

Тут бажаю їм, режисерові, декораторові, а також Юлії Шашаровській працювати далі з таким запалом і успіхом на благо української театральної культури. Ще уважаю, що цю виставу варто показати і в інших наших осередках.

Часто буваю в американських професійних театрах, але великої різниці в рівні постави п'єси „Княгиня Ольга" не помічаю.

Щодо деталів, то залишаю цю ділянку театральним рецензентам.

Маргарета Борзаківська,
колишня акторка українських театрів.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗСА Джеймс Бейкер посилив свої зусилля у переконуванні ізраїльського прем'єрміністра Їцака Шаміра щоби він зробив певні кроки у мирових заходах на Близькому Сході, при чому заявив, що ЗСА зробили все, що тільки було можливим в цій справі та тепер потребують позитивного відгуку від Ізраїля. Це була досі найбільш сильна заява зі сторони Дж. Бейкера на тему Ізраїля за останніх 10 місяців і якраз напередодні зустрічі чотирьох найголовніших міністрів Ізраїля. Прем'єр І. Шамір скликав це засідання зі своїми міністрами щоби обговорити яку відповідь має дати Ізраїль на пропозиції ЗСА, спрямовані на промощення шляху до мирових переговорів Ізраїля з палестинцями.

XXXI баль ТУІА з презентацією дебютанток в Дітройті

В карнавалову пору зимовий баль Товариства Український Інженерів з традиційною презентацією ще досі користується популярністю серед дітройтської громади і надалі залишається єдиною атракцією для любителів сучасного танку і балевої атмосфери.

Багато дечого змінилося за 31 рік, коли в 1959 році започаткувався звичай представляти громадянству молодих панянок під час річного зимового балю ТУІА в Дітройті. Із часом впровадження нових танків з сучасних напрямів і пожвавлення ритму новим, не все конвенційним музичним репертуаром, надали щорічному балетові відмінного характеру. Не змінилася, однак, головна атракція і нерозлучна частина балю, а саме його традиційна презентація, формальне введення молодих панянок в суспільство.

Цього року на балі ТУІА може вперше переважала присутністю студентська молодь і молоді професіоналісти, недавні градуанти вищих шкіл. Їх участь в балі значно відмолодила типічну генерацію гостей, якщо не під час програми і вечері, то принайменше під час забави. Те явище привело молодих інженерів, організаторів балю, до певних висновків і рішень, які зможуть приєднати і задержати зацікавлення молодої публіки в майбутніх імпрезах ТУІА.

Баль відбувся 27-го січня ц. р. в приміщенні великої бенкетової залі Українського Культурного Центру у Воррені. Відкриваючи цьогорічну імпрезу, голова відділу мгр Наталка Левицька привітала гостей і заповіла програму презентації, яка за останні роки включала 331 молоду панянку. Відтак вона представила аранжера забави Зенона Чорнія і передала йому дальше ведення програми.

Інж. Чорній, вже вдруге підряд виконуючи функцію аранжера, в короткому слові до дебютанток звернув їхню увагу на переломові події в краю і закликав їх до солідарности з українською молоддю в Україні, в її змаганнях за відродження і незалежність. Опісля він індивідуально представляв дебютанток, їхніх батьків і товаришів забави. І хоча цьогорічна презентація не була численна, бо тільки чотири дебютантки брали участь, чар моменту імпозантної церемонії, оплески признання і сяйво прожекторів творили уяву виступу фільмової зірки на прем'єрну естраду. Слідували гратуляції від аранжера і тост, до якого прилучилися гості з традиційним „многая літ". Перший танець дебютанток був з їхніми батьками, опісля з товаришами забави. Після вечері гості забавлялися під звуки оркестри „Прем'єр", якої танковий репертуар особливо підходив гостям молодшої генерації, що ентузіястично виводили модерні і традиційні танки.

До успіху балю причинилися члени балевого комітету на чолі з Михайлом Гречним. Резерваціями зайнявся Андрій Еліяшевський, також член відмолодженої управи Відділу, яка при асисті старших ветеранів Товариства зуміла поставити вдалу імпрезу, два роки підряд. Опікункою дебютанток була Ірина Сеник, яка в цій нелегкій функції є незаступною. В переведенні дебютової програми їй допомагала голова Відділу Наталка Левицька. Приміщення Культурного Центру, обслуга і співпраця керівництва задоволили всі вимоги. Всіх присутніх було приблизно 300 осіб, в тому числі багато молодих гостей, які до великої міри диктували настрій забавової частини вечора.

Ігор Козак

Стоять (зліва): Інна Х. Шамрай, Даниїл Лісовський, Дарія Максимович, Христофор Портальскі, Христина Л. Казевич, Марко Стефанюк, Ляра А. Данів, Богдан Заревич; сидять (зліва): Петро Левицький, Наталка Левицька (голова), Ірина Сеник (опікунка дебютанток), Зенон Чорній (аранжер балю).

СПИСОК ч. 1. ФОНДУ РУХУ

Список жертводавців, які зложили датки на ФОНД РУХУ на конто ч. 5786 у Самопомочі в Нюарку від 22-го вересня до 30-го листопада 1989 року.

Листа ч. 2

Список жертводавців які зложили пожертви на Народний Фонд Допомоги Україні на конто ч. 5786 в Самопомочі в Нюарку, Н. Дж., від 1-го грудня до 31-го грудня 1989 року.

(Списки подаємо в оригінальному виді, так як ми їх одержуємо від кредитівок).

$100 — George & Mary Smith, 25 — R.J. & A.Z. Shwed, 50 — Theodor & Nadia Spas, 50 — Tim & Wira Harasym, 100 — Geo/ V. Cehelsky, 100 — Mr./Mrs. Andr. Maryniuk, 1000 — Jar & Jar. Panchuk Md., 25 — Alyn & Jerri Ross, 5 — Annie Sudomier, 250 — Victor A. Lapychak, 10 — Katherine Lucyshyn, 100 — Wasyl Woronka, 200 — Gregory S. Kuzma, 200 — Damian & Lidia Gecha, 5 — Maria & P. Odarchenko, 10 — John A. & Paula K. Kun, 10 — Mykola & I. Stawnychy, 10 — Sophia Sluzar, 10 — Olga & Andrij Bilyk, 10 — Marta M. Pereyma, 10 — Olena K. Wavariv, 10 — Lydia S. Jarosewich, 10 — Yuri B. Zelinsky, 10 — Theodor Kostiuk, 10 — Bohdan A. Futey, 10 — Gordon R. Malick, 10 — Helena A. Danchenko, 10 — Volodimir Pechenuk, 10 — Olha Matula, 10 — Eugene & Anisja Gill, 20 — Michael & H. Boretsky, 20 — George & Raisa Cerny, 20 — Wolodymyr & O. Sushko, 20 — Andrij & Lesia Bihun, 20 — C. & R. Sonevytsky, 20 — Dr. G. & O. Krywolap, 20 — Bohdan & C. Shepelavey, 20 — V. Limonczenko, 20 — H. & S. Maksymiuk, 20 — M. & N. Kryworuk, 20 — O.& V. Zwadiuk, 30 — Nestor & M. Bazarko, 30 — Ihor & N. Gawdiak, 30 — Chr. & O. Paclawskyj, 40 — Bohdan Yasinsky, 625.47 — E. Iwanciw, 1000 — M. Yasinsky, 500 — S.D. Olynyk, 300 — G. & I. Woloshyn, 250 — Wasyl Lew, 250 — O. Pylyshenko, 100 — O. Horodecka, 100 — O. Horodecka, 200 -- V. Limonczenko, 200 — C. & E. Osgood, 200 — S. & L. Rapawy, 150 — A. & O. Voronin, 100 — N. & M. Bazarko, 100 — B. & T. Ben, 100 — O. & A. Bilyk, 100 — M. & H. Boretsky, 100 — Bohdan Futey, 20 — K. Antypiv, 100 — I. & N. Gawdiak, 100 — George Hnatiw, 100 — G. & R. Kostiuk, 100 — M. & N. Kryworuk, 100 — H. & S. Maksymjuk, 100 — Katya Masnyk, 100 — Olha Matula, 100 — Marta Pereyma, 100 — C. & R. Sonevytsky, 100 — Iryna Yasinska, 50 — Daria Chapelsky, 50 — E. & T. Derzko, 50 — T. Kichorowsky, 50 — J. & P. Kun, 25 — I. Mychkovsky, 25 — I. Michkovsky, 50 — M. & Odarchenko, 50 — B. & K. Paschyn, 50 — O. & I. Zynjuk, 25 — K. Antypiv, 25 — Maria Lischak, 10 — L. Chopivsky, 70 — Eugene Iwanciw, 1000 — Variety Bazaar, 50 — G. & A. Sluzarczuk, 500 — Jaroslaw J. Sydir.

Список пластунів Загону „Червона Калина", які зложили пожертви на Фонд Руху:

$ 500 — M/M B. Tytla, 1,000 — M/M O. Dekajlo, 550 — M/M B. Mychajliw, 1,000 — Dr/M Y. Padoch, 500 — M/Dr J. Strutynskyj, 100 — M/M B. Kuzyshyn, 500 — M/M P. Darmohraj, 200 — M/M I. Halij, 500 — M M. Lozynskyj, 1,000 — M/M E. Tytla, 500 — M. R. Dekajlo, 500 — M/M I. Dekajlo, 300 — M/M W. Safian, 50 — M. R. Pyndus, 1,000 — M/M W. Wolowodiuk, 100 — M/M G. Yarymowych, 1,000 — Dr/M G. Chirowskyj, 200 — M/M R. Sobol, 500 — M/M M. Sobolta, 500 — M. R. Komarnyckyj, 100 — M/M B. Sawras, 50 — M. E. Kozak, 500 — M/M E. Brozyna, 25 — M/M O. Kebalo, 100 — M/M B. Mycio, 500 - M/M G. Steciuk, 500 — M/M N. Holynskyj, 1,000 — M/M N. Nynka, 500 — M/M W. Bazarko, 500 — M/M M. Tytla, 100 — M/M O. Kuzyszyn, 100 — M/M W. Lytwyn, 250 — Dr/M. W. Stojko, 25 — Rev./M A. Chirowskyj, 700 — Dr/M Stawnychyj, 1,000 — M/M O. Sawchynskyj, 1,000 — Chervona Kalyna.

Замість квітів на могилу св.п. Осипа Паславського:

20 — M/M W. Wasiczko, 50 — Ms. Y. Hunchak, 50 — M/M Leush, 30 — M/M S. Glut, 25 — M/M J. Czernyk, 50 — Dr. L. Dyrska.

Список жертводавців Ню Гейвену, Конн. Збірка переведена Комітетом Сприяння Народному Рухові України:

$1,000 Український Народний Дім в Ню Гейвен, Конн., 1,000 — Н.Н., 1,000 — М.Б. Антонишин, 500 — Лев Левицький, 100 — Ліда Фіцалович, 100 — Михайло Долішний, 100 — Павло Палюга, 100 — Марія Пласконіс, 100 — С. М. Кульчицькі, 100 — І. В. Вальницький, 100 — Орест Дубно, 100 — Ірена Гладка, 50 — Р. Лаврович, 50 — Осип Луців, 50 — Марта Рудик, 50 — М. Н. Троян, 50 — о. Роман Ґолемба, 50 — Роберт Поташ, 40 — Василь Юречко, 40 — Іван Румак, 30 — Ляля Бойко, 30 — Мирослава Белей, 25 — Василь Ґіна, 25 — О. З. Мандич, 25 — Дарія Марків, 25 — Лев і Орися Марків, 20 — І. І. Лодинський, 20 — Володимир Карнаухов, 20 — Дмитро Малик, 10 — Л. Е. Козюпа, 10 — М. Сова, 10 — Ґеня і Карло Гарвій, 10 — А. Ґеїк, 10 — Ляся Аксен, 10 — В. Зінич, 10 — Богдан Дзюбіна, 10 — М. Гуленко, 10 — Люба Данило, 10 Станислава Овад, 5 — Марія Музика, 5 — Ева Ґалинка, 5 — Мерієн Маковска, 10 — Оля Юречко, 25 — Люба Дубно.

Адреса фонду:
Children of Chornobyl Relief Fund or Rukh Fund
Acct. No. 5786, Self Reliance Credit Union,
734 Sandford Avenue, Newark, N.J. 07106

Збірник...

(Закінчення зі стор. 2)

Холмщина й Підляшшя. Окремий розділ, це біографічні силюети важливіших діячів надбужанщини. Зміст закривають — підсумки англійською мовою, іменний і географічний показники, персональний склад і розподіл функцій Центрального комітету об'єднання надбужанців, врешті список жертводавців на видавничий фонд.

Пишучи цей огляд, я натрапив на постаті деяких знайомих мені діячів, а саме мгра Івана Базарка, Богдана Занька та Семена Михайлишина. Щодо І. Базарка, варто згадати, що поруч редагування місцевих періодиків, він під час німецької окупації був кореспондентом пресового агенства „Телепрес" у Львові, яке в умовах строгої німецької цензури облуговувало українську пресу „Дистрикту Галичина". Базарко писав цікаві інформативні вістки про суспільно-громадське, культурно-освітнє, економічне, спортове та релігійне життя Сокальщини, бо історично-політична проблема була строго заборонена, а знехтування заборони грозило концтабором.

Богдан Занько-Задорецький за освітою правник, який у ЗСА працював складачем у друкарні „Свобода", помер не в ЗСА, а в Німеччині, куди виїхав після переходу на пенсію. Там проживала його дружина німкеня.

Семен Михайлишин був моїм молодшим університетським колегою, студіював у Львові україністику, був активним членом Гуртка Студентів Україністів. В Америці проживав у Балтиморі, де працював громадсько.

Збірник рясно прикрашений знімками — індивідуальними й збірними (хоч не всі зідентифіковані), як теж фото церков, громадських будівель, красвидів, ікон, зокрема звертають увагу кольорові знімки жінок у народних одягах.

Як попередній том, так і другий оправлений у полотно з золотом тисненим заголовком і віньєтою роботи Володимира Каплуна, який теж подбав про внутрішнє оформлення книги заставками.

Треба сподіватися, що надбужани не лише придбають і розповсюдять наклад другого тому збірника, але й матеріялами та датками на видавничий фонд підтримають зусилля Реґіонального Комітету й редакційної колегії видати третій том цієї вартісної публікації.

Другий том „Надбужанщини" ціною 50 дол. і 5 дол. за пересилку замовляти: The Buh River Region Association, P.O. Box 1694, Bloomington, IN 47402.

В ДЕВ'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого — ніколи Незабутнього

св. п. ІНЖ.

Богдана-Дади Рака

будуть відправлені
дня 11-го березня 1990 року

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в церквах:

св. Юра в Ню Йорку;
св. Йосафата в Ґлен Ков, Л. Ай., Н. Й.

Дружина ОКСАНА з Родиною

Людей Доброї Волі, Приятелів просимо ласкаво згадати нашого Дорогого Даду в своїх молитвах.

У ВОСЬМУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ
У ГОСПОДНЮ ВІЧНІСТЬ

св. п. ІНЖ.

ДМИТРА КУЗИКА

ЗАУПОКІЙНІ БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ

будуть відправлені
у вівторок, 13-го березня 1990 року

у соборі св. Софії в Римі;
у храмі Жировицької Богоматері в Римі;
у каплиці оо. Студитів у Кастельґандольфо;
у церкві оо. Студитів у Вудстоку (Канада);
у храмі Пренепорочної Діви Марії в Люрді;
у церкві св. свщм. Йосафата у Трентоні,
(о год. 8-ій ранку).

Приятелів і Знайомих прохаємо згадати ПОКІЙНОГО у своїх молитвах.

Дружина — ДАРІЯ
із Синами і Родиною

Ділимося сумною вісткою зі всією українською громадою: 3-го березня 1990 р. відійшов у Вічність на 87-му році життя

св. п.

Григор Лужницький

Дійсний член НТША, доцент Ґрацького університету й професор Пенсильванійського університету, історик Церкви, літературознавець, журналіст, театрознавець, поет, письменник і драматург.

ПАРАСТАС за упокій Душі буде відправлений у п'ятницю, 9-го березня о год. 7:30 вечора в похоронному заведенні Насевичів, 109 Тейбор вулиці у Філядельфії, Па. Похоронні відправи в церкві св. Михаїла в Чері Гіл, Н. Дж., 670 Купер Ландінг Ровд, в суботу, 10-го березня 1990 р. о год. 10-ій рано. ПОХОРОН на цвинтарі св. Марії, Факс Чейс, Філядельфія, Па.

Горем прибиті:

донька — **ХРИСТИНА КУЛЬЧИЦЬКА** з мужем **БОГДАНОМ** і синами **ДМИТРОМ, БОГДАНОМ І ЯРОПОЛКОМ** та свекрухою **АННОЮ КУЛЬЧИЦЬКОЮ**
син — **ОЛЕКСАНДЕР ЛУЖНИЦЬКИЙ** з дружиною **МАРІЄЮ** і дітьми **ЮЛІТОЮ** і **АНДРЕЄМ** та тещею **АНГЕЛИНОЮ БЕЗУШКО**
сестрінок — **ЛЕОНІД РУДНИЦЬКИЙ** з дружиною **ІРИНОЮ** та дітьми **КАТЕРИНОЮ, ЛЯРИСОЮ І МИКОЛАЄМ**
братанка — **КСЕНЯ БОЙЦУН** з донькою **ДЗВЕНИСЛАВОЮ**, внуками **АНДРЕЄМ, АНЕЮ** й правнучкою **ПЕТРОЮ**
і ближча та дальша Родина в розсіянні й в Україні

Замість квітів на могилу прохається пожертви на НТША, Український Люрд та інші добродійні цілі.

П'ЯТЬ ПРИЧИН ЧОМУ НАМ ПОТРІБНО ПІДТРИМУВАТИ ІВАНА ДЕМ'ЯНЮКА

1. „Мушу сказати, що я переконаний, що вирок суддів в Ізраїлі був несправедливий."
— Лорд Томас Деннінг

2. „Мені не відома ніяка інша судова справа в якій потоптано так багато процедур загально прийнятих міжнародними чинниками"
Професор Віллєм Ваґенар, автор книжки „Розпізнаючи Івана. Наукова праця з легальної психології". Вид. Гарвардського Університету

3. „Якщо Іван Дем'янюк, в невинності якого я повністю переконаний, буде повішений на шибениці Айхмана, то прийде день коли держава Ізраїль буде сидіти на лаві підсудного".
— Патрик Бюкенан

4. „На мою думку ця справа смердить. Прошу розглянути справу американського громадянина Івана Дем'янука і поведінку Відділу спеціяльних інвестиґацій (ОСІ) в нашій країні".
— Конгресмен Джеймс Трафікант (демократ, Огайо), „Конгресовий рекорд" з 20-го червня 1989 р.

5. „Вірю, що історія не забуде справи Дем'янюка, так як не забула справи Дрейфуса"
— Граф Ніколай Толстой

Після дванадцяти років наполегливих і невтомних зусиль ми осягнули багато. За свою подивогідну відвагу та витривалість Іван Дем'янюк — невинна жертва — заслужив на гідну оборону перед ізраїльським Верховним судом. Без Вашої негайної фінансової допомоги така оборона не буде можливою. Просимо допомогти нам успішно завершити останній етап цього страхіття-примари, яка триває вже понад дванадцять літ.

Просимо висилати пожертви на

John Demjanjuk Defense Fund
P.O. Box 92819
Cleveland, Ohio 44192

ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ

звертається до УКРАЇНЦІВ в ДІЯСПОРІ присилати грошеві пожертви на закуп і перевезення в Україну ліків, вітамін, харчів, одягу тощо для хворіючих від надмірної радіяції дітей в Україні.

Моя пожертва .... дол.

Чек виписувати на Children of Chornobyl Relief Fund

Ім'я і прізвище

Адреса

Пожертви просимо висилати на адреси

Children of Chornobyl Relief Fund or Rukh Fund
c/o Ukrainian National Ass'n
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

Children of Chornobyl Relief Fund or Rukh Fund
272 Old Short Hills Rd., Short Hills, N.J. 07078

УПРАВА ФОНДУ ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ
Проф. Тарас Гунчак, голова

Хроніка...

(Закінчення зі стор. 1)

кандидатів у депутати і тому ці довірені особи не змогли взяти участи у підрахунку голосів. Було багато порушень під час виборів. Багатьом бальоти видавалися без попередньої перевірки пашпортів. Деяким виборцям давали по кілька бальотів. Багато голосували за своїх родичів.

Донецьке, 4-го березня, 10-та год. вечора. (Володимир Бойко). — Виборці розділилися на дві групи, одна з них голосувала за кандидатів від Демократичного Бльоку і є шанси на перемогу. Однак не виключено, що прийдеться йти в другу туру голосування. Були помічені порушення закону про вибори. Наприклад, у виборчій дільниці 26/26 Калінінського району із приміщення вивели всіх довірених осіб кандидатів від Демократичного Бльоку, як тільки вони зауважили, що окремим громадянам видають по кілька бальотів.

Львів, 4-го березня, 7:20 год. вечора (Володимир Паляниця). — Результати виборів ще не відомі. Повідомляють, що в цілому ряді дільниць позбавили брати участь у підрахунку голосів довірених осіб кандидатів від Демократичного Бльоку. Багатьом людям, не питаючи в них документів, видавали по кілька бальотів. Зате іншим громадянам, які здали пашпорти на реєстрацію, відмовили в праві на голосування, хоч вони мали інші документи, що засвідчують їхню особу. Були випадки, коли виборцям видали бальоти із завчасу легідь викресленими прізвищами кандидатів від Демократичного Бльоку. Також у деяких бальотах проти прізвищ кандидатів від Демократичного Бльоку хтось понаписував слово „вибув". Коли виборці наполегливо домагалися роз'яснення, то голова виборчої комісії заявив, що трапилася прикра помилка. Таке було в Шевченківському районі Львова. У деяких бальотах були викреслені всі прізвища, окрім одного — першого секретаря Шевченківького райкому партії Бойченка.

Донецьке, 3-го березня. Напередодні виборів тут на кількох шахтах відбувся попереджувальний страйк шахтарів, які вимагають повної резиґнації обласного партійного керівництва. Серед страйкуючих шахтарів 10 осіб оголосили голодівку, протестуючи проти сваволі комуністичних властей.

Вінниця, 3-го березня. — Група активістів неформальних організацій оголосила голодівку і проводить її біля будинку обкому партії. Учасники голодівки підняли блакитно-жовтий прапор і через деякий час їх затримала міліція, але згодом відпустила й вони продовжують голодівку. 4-го березня число голодуючих налічувало 10 осіб. Навколо них збираються тисячі людей, які співчувають і підтримують вимоги голодуючих активістів, які протестують проти численних порушень з боку властей законодавства про вибори. Вони також протестують проти переслідування активістів неформальних організацій.

Чи проґавлено...

(Закінчення зі стор. 2)

Шевченківський рік і був тим роком, коли треба нагадати народові оці послання великого поета до живих і мертвих і ненароджених, значить до тих, що прийшли згодом, що є тепер живі, і невмирущий заповіт з коротким імперативом, мов наказ полководця: „вставайте, кайдани порвіте!".

Рік, який проходив у час проголошеної самим керівництвом у Москві революції, повинен був понести по Україні оці революційні гасла. Тепер, як на це вказують події в Чехо-Словаччині, Польщі, Угорщині, чи у Східній Німеччини, це не кривава революція, а просто народне зрушення і домагання замінити автократичний режим демократичним управлінням. Непотрібно чекати на приїзд самого генерального секретаря з центру, як це було у випадку усунення Щербицького. Це повинен і може зробити сам нарід. Ось і тепер товчеться у Києві дамочка, яка якимсь шляхом доскочила високого посту голови Верховної ради, Валентина Шевченко, і списується своїми протиукраїнськими виступами, компромітуючи славне ім'я нашого поета. І тут народ може поставити вимогу, щоб усунути з високого стільця оцю дамочку, як це зробили у інших країнах східнього бльоку.

Для цього потрібно, щоб розумів і використав свої демократичні права народ. За Шевченковим правдивим словом, що „в своїй хаті, своя правда і сила і воля", нарід повинен зробити порядок у своїй хаті. А перш за все понести голосно по країні оті великі Шевченкові слова, що мають бути дороговказом і заповітом. Правда, відбулись відвідини пам'ятних місць Шевченкових у цьому ювілейному році, відбувся великий похід від Чорного до Балтійського морів святковими зборами під пам'ятниками Шевченка, та чи вони сповнили своє завдання. Усі оці виступи поетів, а їх прибуло багато, навіть з закордону, з читанням власних віршів, не сповнили завдання у цей великий революційний рік. Замість читання усіх оцих кращих і менше вдалих віршів, мусіло голосно гриміти саме велике слово поета і кликати народ до нового життя, повинен лунати, мов постійна пригадка і вимога, Шевченків заповіт. Справді легше спом'янути поета навіть не тихим, а голосним словом, як виповнити його заповіт. А в інших республіках Союзу виповняють оцей час революції переміни іншим змістом. Маленька Литва поставила вимогу повної незалежности і змагає до її здійснення. Це і було гасло для України у цей великий рік, що носив назву Шевченкового.

Відбулися...

(Закінчення зі стор. 1)

почесні члени.

Після прочитання протоколу з попередніх зборів звіти про працю Округи в минулому році розпочав голова д-р О. Серафин. Він пригадав, що недавно Округа понесла дуже важкі втрати наслідком смерти довголітнього голови Округи і головного радного бл. п. Р. Татарського та довголітнього референта преси бл. п. В. Папіжа. Управа в новому складі старалась продовжувати працю своїх світлої пам'яти попередників, так що цілий рік був заповнений союзовою та громадською активністю. По Загальних зборах 29-го січня 1989 року, які відбулись із участю головного предсідника д-ра Івана Флиса, вже 15-го лютого на своїх перших нарадах новообрана Управа розпочала підготову до гостинного виступу ансамблю пісні і танку „Ослав'яни" в неділю 1-го квітня 1989 року. На нарадах 16-го березня обговорено зустріч союзового активу для відзначення 95-ліття УНС. На нарадах 20-го квітня були звіти про виступ „Ослав'ян" та дальша підготова програми 95-ліття. 22-го травня голова Округи брав участь в нарадах Головного Уряду. 23-го травня придбано стипендії матурантам середньої школи НЗПДМ і рідних шкіл. 18-го червня голова Округи брав участь в нарадах голів Окружних Комітетів на Союзівці. На нарадах 22-го червня устійнено програму відзначення 95-літнього ювілею УНС, яке відбулося 29-го липня на оселі „Діброва" біля Дітройту. Програму для численно зібраного союзового активу виконали члени Окружного Комітету. Як звичайно, Округа подбала про нічліги та підготовила громаду до гостинного виступу Українського камерного хору з Варшави, що відбувся 30-го вересня. Організаційні наради Округи 29-го жовтня, при участі головного предсідника д-ра І. Флиса, відбулись в сумному настрої, бо попереднього вечора помер Р. Татарський. На нарадах 28-го листопада вшановано його пам'ять, вибрано нового голову Округи, відчитано фінансовий звіт з концерту камерного хору та намічено річні Загальні збори на 11-го лютого 1990 року. При всіх зустрічах і нарадах справа придбання нових членів була на першому місці. Продовж звітного року придбано 76 нових членів. Закінчуючи свій звіт, д-р О. Серафин подякував Головному Урядові, членам Окружного Комітету і управам відділів за дружню співпрацю, а всім приятелям УНС за підтримку союзової справи.

Секретар Р. Лазарчук звітував, що крім звичайних обов'язків секретаря, розіслав подяки родинам, які гостили нічлігом членів „Ослав'ян" та камерного хору, писав привіти, наприклад, організації Пласт з нагоди його 40-ліття та виготовив кілька дописів про працю Округи до преси.

Касир Я. Базюк звітував, що приходів в минулому році було на суму 1,995.65 дол., а розходів на суму 1,418.55 дол. Багато праці він мав у зв'язку з концертами українських мистецьких ансамблів з Польщі, зокрема при перепродажі квитків та полагодженні всяких необхідних справ. В цій праці помагав йому Йосиф Постоловський.

По короткій дискусії над звітами та звіту Контрольної комісії, Й. Постоловський від Контрольної комісії подав внесок на уділення абсолюторії уступаючій управі, який прийнято. На внесок Ольги У. Марущак від Номінаційної комісії нову Управу вибрано в такому складі: д-р О. Серафин — голова, Ірена Прийма — заступник, Степан Віхар — заступник і референт англомовної преси, Роман Лазарчук — секретар, Ярослав Базюк — касир, Галина Татарська і д-р Атанас Слюсарчук — референтура зовнішніх зв'язків, Катерина Назаркевич і Зенон Василькевич — імпрезова референтура, а Дмитро Кошильовський, Петро Залуга, Осип Бігун, Павло Павлик, Григорій Корбяк і Юрій Руб — вільні члени. До Контрольної комісії були вибрані: Й. Постоловський, Стефанія Федик і О. У. Марущак.

Нововибраний голова Округи д-р О. Серефин попросив до слова головного касира У. Дячук, яка вказала, що сумні втрати визначних зоюзовців Округи були теж важкою втратою для цілої союзової родини. Вона від себе та від Екзекутиви привітала присутніх, а зокрема гостю з України — сестру Галі Татарської. В своїй надзвичайно діловій доповіді У. Дячук наголосила справу існування в осередках нашого поселення осіб українського походження із другого або третього поколінь, які досі нічого не чули про УНС. Про це написала до Головного Уряду недавно вибрана секретарка 183-го Відділу в цій Окрузі Катерина Назарк-Назаркевич. Тож нам потрібно організаторів на повний час, щоб вони понесли вістку про Союз також там, куди вона ще досі не дійшла. Нам треба думати великими сумами, бо час на однотисячні обезпечення давно проминув. Винагорода організаторам та умови обезпечення не уступають жодній іншій установі. Багато обезпечень типу П-20 і Е-20 було виданих з нагоди конвенції 20 років тому назад, вони будуть виплачені й на їхнє місце треба придбати нові.

Це безперервний процес і нам необхідно зрозуміти його динаміку, щоб рости і йти вперед та дотримувати кроку потребам дня. УНС є однією із головних баз зорганізованого життя української діяспори. Вже саме майже столітнє існування УНС говорить світові дуже багато. „Свобода" і „Український Тижневик" інформують і нас, і англомовний світ про нас, наш нарід та його стремління до самостійности. УНС доплачує до видання преси 710,000 дол. в цьому році. 120,000 дол. призначено на стипендії студентам. УНС втримує дуже активне бюро у Вашінґтоні. Віднова й уліпшення Союзівки, яка під вмілим зарядом молодого Івана Флиса здобуває щораз більшу популярність. Будинок для літніх працівників-студентів вже готовий, кошти будови біля 700,000 дол. На допомогу НРУП в Україні Екзекутива зложила суму 10,000 дол. Цілий Головний Уряд або Конвенція зможе ухвалити більше. На закінчення свого слова У. Дячук подякувала за щойно вручені їй обезпеченеві аплікації: Стефанії Федик (23), Галині Татарській (1) і Романові Куропасеві (1).

В дискусії, яка охопила всю ширину союзових справ, взяли участь: С. Віхар, В. Лещук, В. Гнатчук, д-р А. Слюсарчук, Д. Кошильовський, Г. Корбяк та Р. Куропась.

93-літній М. Бабій, який разом із родиною належить і був дуже активним в 94-му Відділі УНС від 1925 року, подякував за вибір на почесного члена Президії.

Д-р О.Серафин подякував У. Дячук за багату доповідь та вичерпні відповіді, подякував присутнім за вибір, накреслив плян праці в конвенційному році і на цьому закрито Загальні збори.

Актив та гості Окружного Комітету УНС в Дітройті. За столом (зліва, сидять): М. Бабій, д-р О. Серафин, У. Дячук, Р. Лазарчук та Я. Базюк.

Конкурси...

(Закінчення зі стор. 2)

Конкурс афішів підлягає таким правилам: висловити рисунком свою уяву про „Батька Союз" на білому папері 8½" x 11" (2 цм. x 28 цм.) в розмірі. Всі есеї та афіші залишаються власністю УНСоюзу.

Проситься учасників конкурсу не підписувати свого імени на есеї і на афіші, лиш на „Заяві участи", а це тому, щоб запевнити безсторонність суддів.

Усі есеї та афіші, разом із „заявою участи", присилати до 16-го квітня 1990 року, як і за дальшими інформаціями звертатися до координатора Братської Діяльности на адресу: Fraternal Activities Coordinator, Ukrainian National Association, 30 Montgomery St., 3rd Fl., Jersey City, N.J. 07302. Tel.: (201) 451-2200 Ext. 56.

ЗАЯВА УЧАСТИ
До: Координатора Братської Діяльности
Залучую свій есей/афіш приготовлений згідно із вище поданими вказівками.
(Прошу зачеркнути речення, котре відноситься до Вас і виповнити слідуючі інформації:)
(   ) Я є членом УНСоюзу Відд. ч. .... (   ) Я не є членом.

Моє ім'я і прізвище .... Дата народження

Моя адреса ....

Ч. тел. ....

Ім'я батька .... дата народження

Ім'я матері .... дата нар.

Ім'я брата/сестри .... дата нар.

Ім'я брата/сестри .... дата нар.